

Presrečni siroti, Anička in Milka, ste se zabavale na vrtu do večerje, a po večerji jima grof pokaže sobo, v katerej boste spale. — Predno ste zaspale, niste pozabile v gorečej molitvi se zahvaliti največjemu dobrotniku v nebesih za toliko dobroto, da jima je dal očeta in je napravil, da sta si sestri.

(Konec prihodnjič.)

Materína dušica na pokopališči.

Bilo je krasno poletje, prelep dan — sveta nedelja. Ne da bi se hvalil, ali vendar kot dober kristjan daroval sem prvo polovico tega svetega dneva službi božej, a drugo polovico naménil sem preljubej materi. — Oh otroci! mater mi je užé deset let krila hladna gomila!

Komaj sem nekaj časa na vrtu božjem, da izmôlim kratko molitevco za večni mir in pokoj blage duše svoje ravnice matere, kar ugledam bližati se dve ženski stvarí naravnost proti meni na pokopališče. Bila je to stara babica Dora s svojo ljubezljivo vnúkinjo, malo Barčico. — Star človek in mlada kri, to vam je ravno takó, kakor da bi gledal v podobo smrti in življenja! —

Tikoma čedne cerkvice, takój ob steni, bile ste dve gomili. Na vsakej je stal mramoren spomenik. Tu je počivala dobra mati s svojim prerano umrlim sinkom. Grobova nista bila nakítena Bog si ga vedi s kakim cvetjem, a tudi popolnem zapuščena nista bila. Videlo se je, da tu delajo pridne, delavne roke, posvečene v spomin dragih ravnikih, in zato je bilo vse v lepem redu. Sèm ter tjà so eveteli prijetno dèhteči klinčki in priproste sirotice (vijolice) so k tlam moléle svoje nežne glavice. Ob robu materinega groba pa je rasla majhena, prijetno dèhteča cvetica, z drobnimi, rožnorudečimi cvetovi. Bila je to materína dušica! In da-sì je bila ta cvetica podobna mrtvej koprivi — bila je vendar zala in lepa! Zato je pa tudi niso poplélji, kadar je bilo treba popravljati nizko grobovje.

Dà, materína dušica, ta priprosta cvetica, bila je tako nežna, tako mila, in zopet tako čedna, da se je človek nehoté moral jej čuditi, kadar koli je pogledal v njeno drobno, rudečasto cvetje.

V tem pridete babica in nje vnúkinja Barčica do omenjenega grobovja. Bábica stopi še poprej v mrtvaško kapélico ter vrže staro srebrno dvajsetico v skrinjico, v katero so se nabirali milodari. Potem prime Barčico za roko in jo pelje do gomile tikoma cerkvenega zidu. Najpred jo privéde do spomenika na materinem grobu in jej reče: „Daj, daj, Barčica, poljubi svojo dobro mater, ki počiva v grobu! —

Oh prelep, ali žalosten trenotek bil vam je to! Mala Barčica, katerej je bilo komaj šest let, lepa kakor angel, rumenih lasí, kakor so rumeni solnčni žarki, lepega, okroglega in rudečega lica, ki so ga krasotile lepe, modre oči, v katerih so se v tem trenotku zablestéle dve biserni solzíci, pristopi k materinemu spomeniku in poljubi na mrtvem, mrzlem mrámu materíno sladko imé! —

„Takó, Barčica! — a zdaj poljubi še svojega bratca! — In zopet se ponoví óni prekrasni prizor: mala Barčica poljubi tudi bratovo imé na mrzlem kámenu. —

O kako mi je bilo briško pri srci, gledajočemu v nežno podobo nedolžnega dekletca. Sirota Barčica ni poznala ne matere ne bratca. Ona, ki ni poznala materine ljubezni, poljubovala je zdaj mrtvi kamen namesto sladkih ust ljubeče matere!

Izmolivši na glas vsaka svojo molitevco, sedete na zeleno travo, ker starej bábici je bilo treba počitka. Barčica se je v tem igrala s pisanim cvetjem.

„Ali natrgam, bábica, nekoliko cvetic z maminega groba, da ga poneseve s seboj domóv?“ vpraša Barčica v svojej nedolžnosti.

„Dakako, odtrgati hočeve óni rudeči klinček ali pa óno bledo sirotico (vijolico), kar se ti bolj dopade,“ odgovori bábica z zamolklim glasom.

„O nè, nè! žal mi je teh lepih cvetic; naj ostanete rajše ljubej mamici! Kaj ne, bábica, moja mamica ima rada cvetice!“

„Dà, dà, zlata moja Barčica, rada ima tvoja mati cvetice!“ odgovori bábica in solza se jej prisveti v kalnem očesu.

„Glejte, babica, óna cvetica tam ni tako lepa, óno cvetico naj utrgam in ponesem domóv; je li da dovolite, bábica?“

„Nu pa izberi,“ odgovori starka.

„In kako se imenuje ta cvetica, bábica?“

„Materína dušica, zlato moje dete, materína dušica, se zove cvetica, ki raste ondu ob robu materinega groba.“

„Ej, potlej nečem utrgati te cvetice, ker žal bi bilo mojej dobrej mamici, da jej odneseve dušico. Ali je pa res v tej cvetici duša moje mamice?“ vprašala je Barčica radovedno.

„To ravno ne,“ odgovori stara Dora, „ta cvetica se le tako imenuje.“

„In zakaj se ta cvetica tako imenuje,“ vpraša zopet Barčica.

„Nu dobro, ljuba moja, ker si tako radovedna, sedi tukaj poleg mene, da ti povem. — In Barčica sede poleg stare bábice v zeleno travo.

„Pred mnogo mnoga leti,“ tako pripoveduje stara Dora, živila sta dva ubožna pa poštena človeka, ki sta imela jedino hčerko, Aničko po imenu. Anička jima je bila veselje in žalost: veselje, ker je bila Anička zala in dobra deklica; žalost, ker jo oče in mati zaradi prevelicega uboštva nista mogla vzrediti onako, kakor bi bila rada. A to še ni bilo vse. Nenadoma se pritepe v óni kraj, kjer so živelji Aničkini starši, črna kuga. Prva žrtva te grozovite bolezni je bila Aničkina mati. Anička je bila komaj osem let stara, ko so jej pokopali njeno dobro mater. Sirota je bila brez tolažbe, in ljudjé so jo videli pogostoma na materinem grobu. Oče zaradi obilega dela ni mogel pogostoma na pokopališče, zato je bil materin grob zapuščen in pust, ker Anička še ni znala cvetic saditi. To se je samemu Bogú milo storilo, in ukazal je, da so na materinem grobu izrastle same take majhene in lepo dèhteče cvetice. Ko jih je Anička prvič na materinem grobu ugledala, bila jih je zeló vesela. Takój hiti po očeta in tudi oče je moral ž njo na pokopališče. Anička pokaže očetu te male rožnorudeče cvetove in ga vpraša:

„Je-li, oče, kako so lepí! In kako se imenujejo te nežne cvetice?“

Oče, ki še nikoli niso videli takih cvetic, bili so v zadrégi, a naposled rekó:

„Materina dušica, materina dušica! Ali vidiš, kako je ta cvetičica priprosta, čedna, in vendor tako mila in prijetna, kakor je bila plemenita duša tvoje ravnke matere!“ —

Priprst človek je to prav povedal in od sih dob se imenuje to cvetje materína dušica.“ —

Tako je pripovedovala stara Dora svojej vnučnici Barčici; a jaz sem od strani vse to poslušal in te njene besede tukaj napisal.

(„Smilje.“)

Ne odlašaj dela!

Pri nekem vrtu na kmetih je bil velik kos zemlje popolnem zanemarjen; sredi kamenja je rastel sam ósat in plevél. „Sosed, mi vam ta kos zemlje lehko iztrébimo,“ rekli so necega dné trije bratje posestniku, „dajte ga nam na jedno leto!“ — „Rad!“ odgovori sosed, ter razdelí kos zemlje na tri dele. Bilo je to proti koncu meseca marca in že se je dalo delati na polji. Dnevi so bili lepi in ugodni za poljsko delo. Bratje so pričeli svoje delo, in dva starejša sta že v jednem tednu svoj del zemlje popolnem otrébila kamenja in plevela. A mlajši brat se je rad zabaval ter ni delal. Prvih dveh bratov je bilo delo že okončano, ko je mlajši brat svoje delo še le začel. Ko mu je sosed to odlašanje očital, odgovoril je: „Zdaj je še le komaj začetek pomlad; časa je še dovolj!“ V tem je pa potekal dan za dnevom in Fran je še vedno odlagal svoje delo za drug ugódnnejši čas. Nastopilo je leto in z letom vročina; kadar koli je šel na delo, lil mu je pot z čela in moral je prenehati. „Ko nastopi jesen,“ takó je dejal sam v sebi — „takrat bo vreme za to delo najboljše!“ Prišla je jesen: ali jeden dan je zapiral Franu veter očí, drugi dan ga je zopet dež móčil. „Ko pride zima,“ rekel je, „bodo dnevi lepi in jasni, in jaz svoje delo lehko v trenotku izvršim.“ Prišla je zima in Fran se je spravil na kamenje, pomrzneni osat in plevel. Ali kaj? vse je bilo tako primrzneno, da Fran niti delati ni mogel.

Kakor se je motil nepremišljeni Fran, takó se moti vsak, kdor delo odlaga na ugódnnejši čas samo zaradi tega, da praznuje. Kar imaš storiti, stóri takój danes in ne odlašaj na jutri. Danes znabití še ugaja tvojemu delu, a kdo ti je pórök za jutri? Ako bodeš čakal vedno ugódnnejšega časa, lehko te pograbi smrt, predno položiš roko na delo.

—kl—

Kdo sem.

Staršev sem slovenskih sin
Iz domačih pokrajin;
Rad živim, ko ptič živi,
Dan za dnevom brez skrbi.

Tjá čez polje, prek vasí
Moj veseli glas letí;
Ljub mi ni prepír nikdar
In mehkužnost ni mi mar.

Geslo moje se glasi:
Naj teló se, duh krepi!
Čvrst, pobožen, zvest in prost,
Vse to mi sladí mladost.

A. Pernè.